

ZUŠ-kovinky, listopad 2008

Naši milí muzikanti!

Tak už jsou dva měsíce školy za námi a všichni jistě pilně cvičíte ☺, proto bychom vám rádi dopřáli trochu odpočinku s naším zábavným příspěvkem. Ale samozřejmě nejen vám, ale i vašim rodičům, protože my, dospělí, se taky občas potřebujeme trochu zasmát a zapomenout na všední starosti.

Tak nejprve pár vtipů ze života muzikantů (který, jak my všichni víme, je velice těžký ☹):

- *Pan Novák je na koncertě a žádá k publiku hraje klavírista. Sousedka se ptá : „To je Beethoven?“ „Nevím“, odpoví pan Novák, „musím počkat, až se obrátí!“*
- *Mladá studentka si hraje doma na klavír. náhle zazvoní zvonek a u dveří stojí policista a povídá: „Bylo nám hlášeno, že v tomto bytě někdo týrá jakéhosi Dvořáka.“*
- *Malý Pepánek se v noci vzbudí a vidí, jak z jejich dveří odchází zloděj s plnými taškami. Aby nevbudil rodiče, tak na něj polohlasně volá : „Prosím vás, nemohl byste ukrást i moje housle?“*

Jen pevně doufám, že nejste jako Pepánek a že přes všechna úskalí a čas, který hudbě věnujete, ji máte přece jen trochu rádi tak jako my ☺. A abyste nás aspoň trochu lépe pochopili, přikládám ještě jeden citát, který, myslím, přesně vystihuje, co my pedagogové prožíváme:

„ My hudebníci jsme poznali Širou bohatou krajinu hudby, a tu nám nikdo nemůže zazlívát, že do ní posíláme všechny. Činíme tak někdy až příliš naléhavě, často do ní lidi i tlačíme a pak jsme nešťastní, když našemu tlaku spíš vzdorují. A tak budeme znovu a znovu ukazovat cesty, které k hudbě vedou. Musíme mít dobré svědomí, že jsme se aspoň pokusili přivést děti k prameni, z něhož se sami napájíme.“

(Ilja Hurník)

A úplně závěrem ještě jeden citát, ke kterému, myslím, není co dodat:

„ Kdo chce pochopit hudbu, nepotřebuje ani tak sluch, jako srdce.“ (Jiří Mahen)

za klavírní oddělení, Daniela Štolfová

DO ČEHO SE FOUKALO A FOUKÁ VE SVĚTĚ:

Tři muži tábořili a snažili se v chladu noci udržovat oheň, aby se zahřáli. Jeden muž se otočil, sáhl pro nějakou další větev, aby přiložil na dohasínající oheň, ale zjistil, že větev je plná termitů. Nechtěl termity zabít, a tak je pečlivě všechny smetl. Pak si ale všiml, že spousta termitů utekla dovnitř. Nenapadlo ho nic jiného, než že se snažil termity zevnitř vyfouknout. Zadul a první **didgeridoo-didžeridu** bylo na světě. Didžeridu, nástroj australských aboridžinců, je díky vlně zájmu o tzv. world music stále známějším hudebním nástrojem s širokou popularitou. Vyobrazení didžeridu jsou údajně stará 30 000let.

Okarina je lidový dechový nástroj vejčitého tvaru z pálené hlíny, někdy nazývána též "sladká brambora", patří do rodiny velmi starých flétnových nástrojů starých až 12.000 le . Nástroje typu okariny dosáhly zvláštního významu v Číně a u kultur Střední Ameriky. Do běžného užívání v Západních zemích se dostala v 19. století, i když její předchůdce, vyrobený ze zvířecího rohu, byl v Evropě znám.

Panova flétna nebo také **syrix**, se skládá z rákosových, třtinových, bambusových či dřevěných píšťalek sestavených do jedné řady. Panovy flétny se většinou vyrábějí z bambusu nebo dřeva, ale není výjimkou ani flétna vyrobená ze skla, kovu nebo plastu. Panova flétna je jedním z nejstarších hudebních nástrojů. Její původ sahá až do samých počátků civilizace. Již v době kamenné byla vyráběna z rákosy, třtiny a bambusu. Název „Panova“ pochází z **řecké mytologie**. Podle pověstí žil bůh **Pan**, ochránce pastýřů a stád, který se zamiloval do krásné **nymfy** Syrix. Jelikož Pan byl napůl člověk a napůl kozel, není divu, že krásná nymfa jeho lásku neopětovala a začala před ním prchat. Pan ji však stále pronásledoval, až se dostali k řece. Syrix už neměla kam uprchnout, a tak se nechala od vládce všech bohů Dia proměnit v rákosí. Panova láska k Syrix byla tak velká, že si z toho rákosí udělal píšťalu.

Fujara, je lidový nástroj slovenských pastýřů, vznikla na středním Slovensku a byla 25. listopadu 2005 zapsána do seznamu světového dědictví UNESCO. Fujara je obdobou gotické **basové trojdirkové píšťaly** velmi rozšířené v 12. - 13. století. Píšťaly byly o mnoho menší a tři díry umožňovaly hrát jednou rukou. Pak se mohl muzikant současně doprovázet i na další nástroj. Trojdirková píšťala se pravděpodobně dostala do Slovensko v období tureckých válek se žoldáky ze západní Evropy. Žoldněří odtáhli, ale hudební nástroj zůstal, samostatně se vyvíjel a jako endemit je dnes velkou vzácností a vyrábí se v mnoha velikostech a laděních. **Dvojačka**, paralelně ke klasické pastýřské píšťalce je připojena také píšťala bordunová, kde při hře souzní základní neproměnlivý tón. "Pastierska" píšťalka šestidirková má své podoby všude ve světě (Indie, Peru, Irsko i jinde). Je to asi to nejmprimitivejší, ovšem také zároveň konstrukčně nejlepší provedení flétny vůbec a technika hraní je snadná.

Brumle - "**židovská harfa**" je starobylý nástroj, jehož stopy vedou až do jihovýchodní Asie. Kovovou brumli znali už staří Římané. V evropských zemích byla brumle celkem běžná, právě odtud si ji do Ameriky přivezli první osadníci. Brumle sestává ze dvou částí: otevřeného tvarovaného rámečku a pružného kovového jazýčku procházejícího středem rámečku. Hráč drží brumli většinou v levé ruce a pevně ji tiskne proti zubům – horní volný konec kovového rámečku proti horním zubům a dolní konec proti zubům spodním. Ukazovák pravé ruky brnká na konec jazýčku, který volně kmitá uprostřed rámečku. To vytváří charakteristický tón. Je mnoho různých tvarů a velikostí tohoto nenáročného nástroje. Vyzkoušejte někdy hru na brumli, je to docela zábavné. Začátečníkovi to může znít neuvěřitelně, ale zkušený hráč na ni dokáže bez problémů hrát melodie písní.

Gemshorny jsou středověké nástroje flétnového typu vyrobené z rohů evropského i afrického skotu. Píšťala s měchuřinou se v evropském hudebním instrumentáři vyskytovala až do konce 17. století, vyčiněná vepřová měchuřina slouží jako zásoba vzduchu a při hře umožňuje tzv. nepřetržitý tón. Nástroje jsou osazeny jednoplátkovým nárazným strojkem.

Podle některých zdrojů vznikla **šalmaj** za vlády kalifa Haruna al Rašida (763-807). Do Evropy se dostala během **křížáckých válek**, kdy Saraceni využívali k zastrašení protivníka velké vojenské kapely sestávající především ze šalmají, trubek a bubnů. Brzy po **křížových výpravách** se šalmaje užívaly v evropských vojenských kapelách. Nástroj byl z jednoho kusu dřeva, opatřen třtinovým dvojítm plátkem. Zvuk šalmaje byl pronikavý a silný. V 16. století došlo k dalšímu rozvoji - tónový rozsah se zvýšil. Nástroj se vyráběl v několika velikostech, větší typy byly opatřeny klapkou a byly nazývány „pumorty“. V 17. století postupně převzal úlohu šalmaje hoboj. Po zdokonalení nástroje na počátku 16. století začal být nástroj spolu s pozouny a dalšími dechovými nástroji hojně využíván městskými kapelami a trubači nejen pro světskou, ale i pro chrámovou hudbu.

Launeddas, za Sardinie je systém tří píšťal vložených naráz do úst - jedna dvojpišťala melodická a jedna doprovodná píšťala bordunová. Zde tedy melodické píšťaly doprovází táhlý bordunový zvuk, který už známe i z dnešních dud.

Dudy - z nejstarších lidových hudebních nástrojů, který je součástí mnoha odlišných kultur, a to v čase i v prostoru. Bezové klarinetu a flétny, rákosové šalmaje, vzdušnicové flétny s tykví, flétny a šalmaje z travin (rdesno, slunečnice, atd.) píšťaly z ptačích kostí, rohové tuby z obřích slunečnic, různé nástroje z využitím zvířecích rohů – i vy jste si vzpomněli na některé další?

za dechové oddělení, Ivana Hučíková

Koncert v Popovicích

Vážení kolegové a milí žáci, chtěly bychom vám poděkovat za krásný koncert staré hudby, který se konal 10.října v kostele v Popovicích. Koncert byl velmi zdařilý a u posluchačů měl kladnou odezvu! Myslíme, že jsme velmi dobře reprezentovali naši školu.

V tomto školním roce se uskuteční pěvecká soutěž, jejíž školní kolo proběhne v rámci pravidelných pololetních přehrávek a okresní kolo se bude konat v **Hořicích 3.února 2009**(úterý). Budeme soutěžit v sólovém i komorním zpěvu (dueta, tria). Již předem děkujeme našim kolegům klavíristům za trpělivost při našich pěveckých korepeticích! Mějte na paměti, že není důležité zvítězit, ale zúčastnit se, dobře obstát a hlavně mít z výkonu hezký pocit!

Pěvecké oddělení (solisté, sboreček, Zámecký pěvecký sbor i Netrafolka) se připravuje na vánoční koncert naší školy, který se bude konat v neděli **14.prosince v Porotním sále!** Zatím nebudeme prozrazovat, co chystáme, protože máme rády překvapení! Ať se vám hezky zpívá! za pěvecké třídy vaše paní učitelky: Zdena Svobodová a Jana Včeláková

foto paní
Alena Stránská

Koncert Pavla Krčmárika se povedl

Jak bylo avizováno v minulých zkušovkách, v Sobotce proběhl 24.října koncert našeho pana učitele Pavla Krčmárika. Myslím, že to byl velmi příjemný večer. Úvodního slova se sympaticky zhostila žákyně 7.ročníku Kristýna Štroblová. Potom už podium i slovo patřilo panu učiteli.

Každou skladbu uvedl a přidal k ní nebo o jejím skladateli pár zajímavostí. Dozvěděli jsme se jak je komponovaný Temperovaný klavír, že mazurka je polský národní tanec, o tom, že Chopin byl velký vlastenec, atd. S trochou zklamání musím říct, že jsem si představovala, že přijde víc rodičů i dětí. Ale velkou radost mi udělali všichni, kdo přišli. Jejich chování bylo bezvadné, i paní ředitelka je pochválila, proto na ty, kteří se dostavili a se zaujetím vyslechli celý koncert, čeká odměna.

V závěru koncertu paní ředitelka poděkovala panu starostovi Tláškovi za pomoc při zakoupení klavírního křídla, které si město Sobotka rozhodně zasloužilo a přítomným posluchačům prozradila, že interpret – pan Krčmárik je bývalým žákem paní učitelky Matouškové a jaké je pro pedagoga velmi příjemné, když se po letech na stejném pracovišti setkávají jako kolegové.

Naší další akcí bude rodinný koncert. Protože příprava tohoto vystoupení je poměrně náročná, zatím jediné upřesnění termínu zní: do Vánoc. Proto přejí všem sobotekým dětem, aby pilně cvičily, aby se jim podařilo jejich vystoupení tak, aby s ním byly hlavně oni samy velmi spokojeny!

za pobočku v Sobotce Petra Matoušková a ředitelka školy J.Komárková

Pavel Krčmárik

Velký úspěch tanečního oddělení

„Už i hvězdy tančily, aneb protančená historie“ je název představení, které uvedlo pro veřejnost taneční oddělení 23.10. v 18,00 hod. v Masarykově divadle v Jičíně. Svě umění předvedlo na 70 žákyň naší školy ve věku od sedmi do dvaceti pěti let pod vedením paní učitelky Evy Černochové – nicméně lví podíl na vytvoření některých choreografií mají i některé studentky, zvláště z nejvyšších ročníků.

Jako již tradičně byly dvě dopolední předpremiéry tohoto představení určeny žákům základních škol. Celkem je shlédlo přes 800 žáků nižších ročníků Lepařova gymnázia a základních škol nejen z Jičína, ale i ze Sobotky a Železnice. Jen 4.základní školy – Železnická ulice neměla o shlédnutí představení zájem, a tak to dětem, které chodí do této školy bylo líto, že se na ně jejich spolužáci nebyli podívat.

Během celého programu byl divák seznamován s dějinami tance a hudby od prvopočátků lidstva až po současnost; všechny tanečnice podaly v každém ze tří po sobě jdoucích vystoupeních vynikající výkony, což je po dvou dnech intenzivní práce na prknech jičínského Masarykova divadla obdivuhodné; zvláště uvážíme-li, že většina děvčat účinkovala v několika choreografiích, ty nejvytíženější z nich tančily až ve čtyřech číslech v každém představení, to znamená neuvěřitelných 12 výstupů v jediném dni!

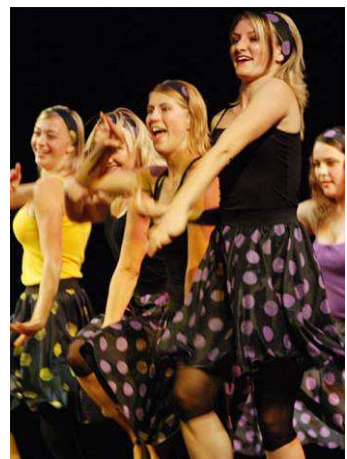
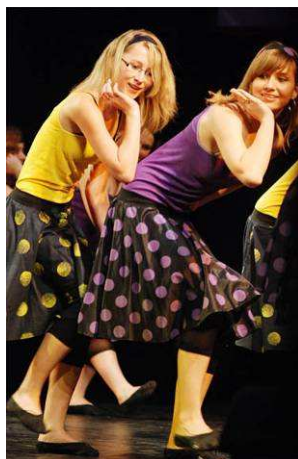
Letos poprvé se nejednalo o sdělení pouze tanečním výrazem a mluveným slovem, ale i multimediální projekci – každý blok tanečních čísel, odpovídající určitému úseku lidské historie (například starověk, renesance, romantismus,...), byl uvozen krátkou filmovou ukázkou promítanou na plátno umístěné v zadní části jeviště. Ještě jednou bychom chtěli tímto poděkovat Kulturním zařízením města Jičína (zvláště pánům P.Nožičkovi, M.Vondrákovi, M.Miškovskému a K.Horákovi) za bezplatné zapůjčení potřebné techniky a vůbec veškerou jejich pomoc a doufáme, že jsme na podobném projektu nespoupracovali s nimi naposledy.

Poděkování ovšem nepatří pouze KZMJ. Nesmírnou měrou se o úspěch představení zasloužili pánové P.Prokeš (světla), V.Kroulík (zvuk) a M. Černoch (zpracování a obsluha projekce). V neposlední řadě je třeba ocenit obětavou práci paní učitelek V.Čejkové, J.Včelákové, Z.Svobodové a dalších kolegyně – paním E.Polákové, L.Ulvrové a H.Botkové, které pomáhaly v zákulisí a zajistily tak hladký průběh této akce.

Vzhledem k obrovským kladným ohlasům, na tento řekneme „pilotní projekt“, plánujeme i v budoucnu zachovat tuto formu představení - tedy působení na diváky nejen pomocí klasických prostředků jako je tanec a hudba, ale i dalších audiovizuálních nástrojů.

Také na základě ohlasů připravujeme ještě do Vánoc reprízu představení pro žáky středních škola a základních škol i mimo Jičín. **V neposlední řadě děkujeme mnohokrát paní Kubrové (firma KLEOPATRA, Valdštejnovo náměstí) za její sponzorský dar 10.000,- Kč jako příspěvek na pořízení tanečních kostýmů. DĚKUJEME!!**

za taneční oddělení Eva Černochová a ředitelka školy Jaroslava Komárková

<http://www.iicinskozpravy.cz/archiv/zpravy/2008/1/1667-vyrocnj-akademie-tanecniho-oboru-iicinske-zakladni-umelecke-skoly.htm?hled=tanec>

foto z dopoledního představení J.Němeček

A ještě jednou taneční oddělení, tentokrát „lidová tvořivost“ dětí z tanečního soustředění v Něbákově:

Lidová tvořivost žáků na známé melodie:	Hmyzíci:	"Pančelka"	Na Nebáku	Sranda písňe
Paní učitelka Černochová, je jako hlava moudrá. Pan učitel Pavel, ten je jako Ďábel. a paní učitelka Věrka, má ráda oříšky jak veverka.	Paní Černochová, naše učitelka, je pilná jako ta včelka. Další učitelka je Věruška a je veselá jak beruška. Na piáno hraje pan Krčmářík, proleze piánem jako červík. Hmyzíci jsou nejlepší, vlásky si vždy pročesí. Potom skládaj' básničky, a pak si daj' dvě skleničky	Naše paní Čelka, je pilná jak včelka. A ten náš pan učitel, je to velký mučitel. Nikomu to nevadí, každý si s ním poradí. Zavolá se "policie" (Věra), a ta všechny lumpy zbije (včera).	Na Nebáku sranda je, učitelka tancuje. Děti k tomu skáčou, kvočny k tomu kváčou. Krása je to veliká, jako celá Afrika. Lidé na to koukají, děti k tomu tleskají.	Paní učitelka je hvězda, co se ti ani nezdá. Naučí tě balet, poskok, polku, tanec. A je to nádherný konec!

Tak takových to rýmovaček na Nebáku vzniká pokaždé několik, pro vaše obveselení jsem vybrala jen ty poslední. **Věra Čejková**

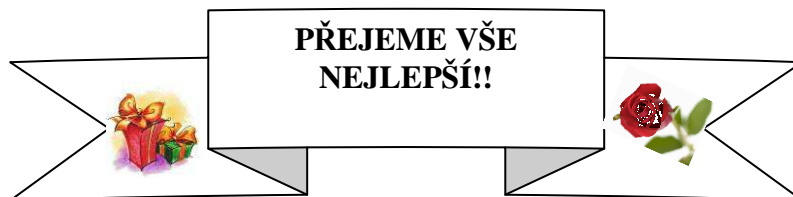
CO NÁS ČEKÁ?

Listopad 17. volno-státní svátek (pondělí)
20.-21. X. Valná hromada Asociace ZUŠ ČR **Praha** za školu se účastní ředitelka Bc. Jaroslava Komárková

Prosinec 14. Adventní koncert žáků ZUŠ **Porotní sál 14:30**
22.-31. Vánoční prázdniny

KDO SE NARODIL?

- 1.11.1982 p.uč. Daniela Štolfová, dipl.um.
- 8.11.1965 p.ekonomka Eva Poláková
- 1.12.1958 p.uč. MgA. František Komárek, DiS.

A tady malý nápad z výtvarky:

KOUZELNÝ STROM

technika bílá svíčka s vodovými barvami

Dnes si vytvoříme (např. podzimní strom), který jeden čaroděj začaroval, a proto je vidět jen v noci. Každý si nějaký vytvoříme a na konci uděláme tmu a uvidíme, jak opravdu vypadá.

Postup:

- 1) **Barevnými voskovými barvami vytvoříme zem** (vše bude v podzimních barvách, které si i tímto s dětmi zopakujeme) Dětem přiblížíme, že si můžou představit jakoby spadané listí, a tedy to nebude rovná vybarvená čára.
- 2) **Vezmeme svíčku a postupně kreslíme strom.** Připomeneme žákům, jak vypadá strom, že má kmen a korunu. Záleží na jejich výběru tloušťky, výšky apod. Pozn. Strom je lépe vidět, když se žáci dívají na papír ze strany a za mírného světla.
- 3) **Do koruny stromu žáci přikreslí voskovými barvami listí.** (opět v podzimních barvách)
- 4) **Namíchají velmi hustou tmavou barvu a přemalují jí celý výkres.** (to znázorňuje tmu).
- 5) **Nakonec každý uvidí svůj odčarovaný strom.**

